

have en aktiv politik for at bevare butikker og give bedre mulighed for, at mindre lokale butikker kan etablere sig.

Det Skæve Danmark, som var en organisering af kommuner, der vidste, at de måtte kæmpe hårdt for ikke at lide affolknings døden, er nu mere eller mindre opslugt i større kommuner, men vi vil stadig være i en situation, hvor udkantssområderne er dårligt forsynet med service og lokale indkøbsmuligheder.

For boligkvartererne og for landsbyerne er det afgørende, at der foregår andet lokalt end boligfunktionen. Det er særlig afgørende for de dele af befolkningen, som ikke har bil, og skræmmeeksemplerne for, hvor galt det kan gå, behøver man ikke tage til USA for at finde, dem kan man se bl.a. i Sverige.

Kendsgerningerne er jo, at når vi mister de lokale butikker, mister vi også en række lokale varer. De store detailhandelskæder køber ind hos leverandører, der er i stand til at levere en stor mængde varer, og dermed bliver de lokale producenter også dårligere stillet, når kæderne sætter sig på en stadig større del af markedet.

De store butikker giver øget biltrafik, og den øgede transport er et af de største miljøproblemer i Danmark. Vi har et stigende forbrug af fossile brændsler på transportområdet, og vi bruger utrolig mange ressourcer på at udbygge og vedligeholde vejnettet. Derfor skal vi ikke hverken gennem afskrivningsregler eller på anden måde støtte en udvikling af en butiksstruktur, der giver endnu mere transport og giver mennesker, der ikke har bil, endnu større vanskeligheder.

Så vidt jeg har forstået på debatten, er der en noget mere positiv holdning til det, der er intentionerne med forslaget, nemlig at forbedre ikke-bilisters indkøbsmuligheder i byerne; at styrke de små samfunds overlevelsessevne; at reducere den voksende miljøbelastning fra den øgede bilisme som følge af centralisering af daglighandel; og at reducere de samfundsomkostninger, der følger af den øgede bilaktivitet.

Der er betydelig større sympati for dem end for de konkrete elementer, der indgår i vores forslag. Det vil vi da betragte som et godt udgangspunkt for det videre arbejde på det her område, som vi godt er klar over næppe kan afsluttes med nogen konklusion, før det udvalg, som er nedsat for at arbejde med detailhandelen, bårser med sin rapport engang sidst på foråret næste år.

Kl. 10.50

Men i lighed med andre partiers opfattelse af Velfærdskommissionen mener vi godt, at man kan rejse og føre en diskussion, sideløbende med at der foregår et udredningsarbejde. Man behøver ikke, som statsministeren har gjort det til en vane, at sige, at man afventer rapporten og så samme dag, som rapporten kommer, feje det meste af bordet. Vi synes, det er fornuftigt at have også en indholdsmæssig diskussion.

Der var jeg da i hvert fald glad for, at Det Radikale Venstre viste en klar åbning i forhold til at bruge andet end bureaukratiske virkemidler til at sikre de små butikker og landsbysamfundene nogle gode udviklingsmuligheder i fremtiden. Det synes vi nemlig i Enhedslisten er meget vigtigt, for det kan være et supplement, at man gennem forskellige former for økonomiske incitamenter og gennem forskellige måder, hvorpå man kan understøtte de økonomiske muligheder, der kan være i at drive butikker i landsbysamfund, drive mindre butikker osv., kan medvirke til, at man i virkeligheden kan reducere behovet for bureaukratiske, planmæssige tiltag.

Men det er klart, at man, hvis man vil lade markeds kræfterne herske frit på den økonomiske side af det, så bliver tvunget til at anvende meget, meget stramme planmæssige tiltag, hvis det er sådan, at man ikke vil have de meget negative konsekvenser, som vi har set i andre lande, nemlig at de små butikker lukker, og at det at have en butik i et mindre samfund er en umulighed.

Derfor håber vi på trods af afvisningen af vistnok alle vores konkrete forslag fra næsten alle partiers side med undtagelse af SF, at vi hermed i hvert fald har medvirket til at skabe og fastholde en debat, hvor der er fokus på, at der skal være mange forskellige løsninger til, hvis vi vil sikre en nuanceret og differentieret butiksstruktur i fremtiden og sikre, at der også findes muligheder for at købe ind i de mindre samfund i Danmark.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Miljø- og Planlægningsudvalget.